

တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဂ့ၢ်ကျိၤ တၢ်လူၤပိၣ် ပိၣ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢ တၢ်မၤ လီၤပူၤ

လံာ်န့ၣ်ကျဲတခါအံၤ ကတဲနၢ်ပၢၢ်နၢ်ဘၣ်ဃး တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဂ့ၢ်ကျိၤ တၢ်လူၤပိၣ်
မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီမၤန့ၣ်လဲၣ်အဂီၢ်, တၢ်မၤဟဲ လၢနတၢ်မၤလီၤန့ၣ်ကဘၣ်မၤဒ်
လဲၣ်, ဒီး ကဘၣ်ကတဲာ်ကတီၢ်ဆိသးလၢ တၢ်ကဟဲန့ၣ်လီၤသမံသမိးသတူၢ်ကလၢာ်
အဂီၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.



ICE စံးတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်မန့ၣ်လဲၣ်.

- ICE မ့ၢ်တၢ်ကတီၢ်အဖျၢၣ်လၢ Immigration and Customs Enforcement (တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ဒီး ခိသ့ ကျိၣ်စ့ဂ့ၢ်ကျိၤ တၢ်လူၤပိၣ်မၤထွဲတၢ်သိၣ်တၢ်သီ), ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ် ခၢၣ်စးကရၢလၢ အအိၣ်လၢ Department of Homeland Security (DHS) အဖီလၢလၢ အလူၤပိၣ်မၤ ထွဲ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်လီၤ.
- ICE အပူၤသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်တဲ ကီၢ်စၢ်ဖျိၣ်အပူၤ, ဒီး တမ့ၢ်တၢ်တဖၣ် ဃီဒီး လီၤကဝီၤပၤကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်. လၢအဆၢကၤအလီၤ တၢ်ကွဲးအသးလၢ “Police,” “Federal Agent,” “ICE,” မ့တမ့ၢ် “HSI”ဘၣ်ဆၣ် တဒ်သိးလိာ်သးဘၣ်. ဘၣ်သ့ၣ် သ့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တကူကၤဝဲ ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါ ကူသိးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် ကအိၣ်ဒီး ကျိၣ်လၢအလီၤလီၤ. တဘျီဘျီ လီၤကဝီၤ ပၤကီၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ကလဲၤသကိးတၢ်တပူၤဃီဒီး ICE အပူၤ ဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါတဖၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ် န့ၣ်လီၤသမံသမိးသတူၢ်က လၢအခါန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤလီၤအပူၤ ICE မၤမန့ၣ်လဲၣ်.

- တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ကဟဲဆူ နတၢ် မၤလီၤ ဒ်သိး ကသမံသမိး Form I-9, တၢ်န့ၣ်လီၤသမံသမိး သတူၢ်ကလၢာ်, မ့တမ့ၢ် ဒ်သိး ကဖီၣ်ပုၤတဂၤဂၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးဒီး တၢ်န့ၣ်လီၤသမံသမိးသတူၢ်က လၢန့ၣ် လီၤဆိလိာ်သးဒ်လဲၣ်.

- ICE အတၢ်န့ၣ်လီၤသမံသမိးသတူၢ်ကလၢန့ၣ်, တၢ်တဒးသ့ၣ် ညါဆိ တၢ်မၤကစၢ်ဘၣ်. တၢ်သမံသမိးန့ၣ်, တၢ်ကိးဒးသ့ၣ်ညါ ဆိတၢ်မၤကစၢ်လီၤ. ICE အပူၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါလၢ သမံသမိး တၢ်န့ၣ် “တဲတၢ်မုာ်” ဒိၣ်န့ၣ်ဒီး ပုၤသမံသမိးသတူၢ်ကလၢတၢ် သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဆၣ် အမၤဘၣ်ဒိဆါပုၤ သ့စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢ ICE ဟဲအခါ မ့တမ့ၢ် သမံသမိးသ တူၢ်ကလၢအခါ, သ့ၣ်ညါလၢနအိၣ်ဒီး န တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ

- ထီၣ်န့ၣ် နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကအိၣ်ဘျၣ်အိၣ် ဘျီၣ်ဒီး တစံးဆၢတၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ် သ့ဝဲဒၣ် လီၤ.
 - တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်တမံလၢ နတဲဘၣ် ICE န့ၣ် ဘၣ်သ့ၣ် သ့ၣ် လၢခဲတၢ်ကဘၣ် ကွၢ်ဆၢမဲာ်ကဒါက့ၤတၢ် လီၤ.
 - နတဲဘၣ်လၢ “ယအဲၣ်ဒီးအိၣ်ဘျၣ်အိၣ်ဘျီၣ်လီၤ” မ့ တမ့ၢ် “ယတအဲၣ်ဒီးစံးဆၢတၢ်သံကွၢ်ဘၣ်” သ့လီၤ.
- ထီၣ်န့ၣ် နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကတြီၣ်န့ၣ် တၢ်ကွၢ် ဃု နနီၢ်ကစၢ်ဒီး နတၢ်ဖိတၢ်လံၤသ့ၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်လီၤ.
 - တလိၣ်လၢ နကပၣ်ဖျါန ခိၣ်ဂီၤ (IDS) မ့တမ့ၢ် လံာ်လဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ဆူ ICE အအိၣ်ဘၣ်. ပုၤကိး ဂၤဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒ်န့ၣ်လီၤ.
 - နတဲဘၣ်လၢ “နကကွၢ်ဃုအဂီၢ် ယတဟ့ၣ်အခွဲး ဘၣ်” သ့လီၤ.
- မ့ၢ်တအိၣ်ဒီး ကွီၢ်ဘျီၣ်လံာ်ပျဲခွဲးဘၣ်န့ၣ် ICE ကဖီၣ်ပုၤ တဂၤဂၤ မ့တမ့ၢ် န့ၣ်လီၤလၢပုၤတဂၤဂၤအတၢ်လီၤပူၤ တသ့ဘၣ်.
- ထီၣ်န့ၣ် နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဒိဃၢ ICE အ ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ဂီၤတၢ်ဖီၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ် မၤတၢ်မန့ၣ်လဲၣ်သ့ဝဲဒၣ်, ဘၣ်ဆၣ် နလဲၤမၤတံာ်တံာ်အ ဝဲသ့ၣ်အတၢ်မၤတသ့ဘၣ်.

ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် - ကဘၣ်ကတဲၣ်ကတိၤလၢ ICE အတၢ်ဟဲအဂီၢ်ဒ်လဲၣ်

တချုးဟဲဒီးဘၣ်အခါ

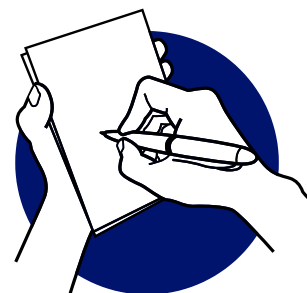
- ကတဲၣ်ကတိၤဆိသးလၢ တၢ်လၢအတမ့ၢ်တလၢသ့ၣ်တဖၣ် ကဲထီၣ်သးသ့အဂီၢ်တက့ၢ်.
 - တဘၣ် ပီၤရီၤလၢအဘၣ်ဃး တၢ်ဟဲဒ်လဲၣ်အိၣ်ကီၢ်အအိၣ်, မ့တမ့ၢ် ဟံးန့ၢ်တၢ်ဆၢကတိၤလၢ ကကွၢ်ဃုတဂၤဂၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
 - ကတဲၣ်ကတိၤဆိလၢ တၢ်ဒိသဒါဟံၣ်ဃီအဂီၢ်ဒီး ရဲၣ်ကျဲၤဆိလၢ တၢ်ကွၢ်ထွဲန့ၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်.
 - တၢ်နီၣ်ပၤ လီၤတဲၣ်နီၣ်ဂံၢ်လၢအရူၤဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တက့ၢ်.
 - ပၤဃၢ် လံၤလဲၣ်အရူၤဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢတၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢအလီၢ်တက့ၢ်.
 - ကတိၤပၤကျိၣ်စ့လၢ ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်သ့တၢ်စ့အဂီၢ်တက့ၢ်.
 - မ့ၢ်သ့န့ၢ်, လဲၤထီၣ် Know Your Rights တၢ်မၤလိၤဒီး နီၤလီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤဆူ ပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်အကျိၤတက့ၢ်.
- သ့ၣ်ညါန့ၢ်တၢ်ယၢ်အိၣ်မနုၤလဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢနတၢ်မၤလီၢ်အပူၤလဲၣ်အဂီၢ်တက့ၢ် -
 - ကမျၢၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်ကျဲၤလီၤလီၢ်ကျဲၤ
 - ကမျၢၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်ကျဲၤလီၤလီၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢအမ့ၢ် တၢ်လီၢ်လၢ ပုၤကိးဂၤဒီးန့ၢ်လီၤဟးထီၣ်သ့လၢ တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအခွဲး.
 - အဒိ - တၢ်ဖိအိၣ်တၢ်အိၣ်အလီၢ်လၢ တၢ်အိၣ်ကျဲးအပူၤ, တၢ်ဆိတၢ်ပူၤအလီၢ် လၢဖျါတၢ်အပူၤ, တၢ်ပၤသိလ့ၣ်အလီၢ်, ကမ့ၢ်အိၣ်ခိၣ်အလီၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ခိၣ်အလီၢ်.
 - ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤဟးထီၣ်ဒဲဒဲ ကမျၢၢ်တၢ်န့ၢ်လီၤဟးထီၣ်လီၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့လၢ တအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအခွဲးဘၣ်သ့န့ၢ်လီၤ.
 - ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ် မၤပတုၤ, သံကွၢ်, မ့တမ့ၢ် ဖိၣ်ပုၤတဂၤဂၤတသ့ဘၣ်လၢ အမ့ၢ်ကမျၢၢ်တၢ်လဲၤထီၣ်ကျဲၤလီၤအလီၢ်အယီၤဘၣ်.
 - ပုၤတဂၤအတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်
 - တၢ်မၤကစၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအခွဲး မ့တမ့ၢ် ကွီၢ်ဘျီၣ်လံၤပျဲခွဲးမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၢ်, မတၤတဂၤမး န့ၢ်လီၤလီၢ်ပုၤတဂၤအတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤအပူၤလၢတၢ်မၤလီၢ်တသ့ဘၣ်.
 - တၢ်န့ၢ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ် ဃုန့ၢ်လီၤဆူ ပုၤတဂၤအတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤအပူၤသ့ၣ် ထဲဒဲလၢ အိၣ်ဒီး ကွီၢ်ဘျီၣ်လံၤပျဲခွဲးအခါဧၤလီၤ.
 - ပၤလီၤဆိတၢ်မၤရဲၣ်ကျဲၤဒီး နပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး တၢ်မၤကစၢ်န့ၢ်တက့ၢ်. မၤသ့ၣ်ညါဆိပၤစၢၤ ကမျၢၢ်ဒီး ပုၤတဂၤ အတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ နတၢ်မၤလီၢ်အပူၤတက့ၢ်.
- သ့ၣ်ညါန့ၢ်တၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်.
 - နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ ကအိၣ်ဘျီၣ်အိၣ်ဘျီၣ်အဂီၢ်ဒီး တစံးဆၢတၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.
 - တလိၣ်လၢ နကဘၣ်ပၤဖျါထီၣ် နမ့ၢ်မတၤမတၤအဂီၢ်ဘၣ်.
 - နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကတြီၤန့ၢ် တၢ်ကွၢ်ဃု နနီၢ်ကစၢ်ဒီး နတၢ်ဖိတၢ်လံၤသ့ၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်လီၤ.
 - နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်အဂၢၢ်အကျိၤမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၢ် ပုၤဖိၣ်န့ၢ် တသ့ဘၣ် အဂီၢ်လီၤ.
 - နအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဒိန့ၢ် သဲစးပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ်တၢ်ဂီၤတၢ်ဖိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

ဖဲလၢအဟဲအခါ

- ပၤသးဂၢၢ်ဂၢၢ်တက့ၢ်. တဘၣ်ဃုတဂၤ မ့တမ့ၢ် အိၣ်ခွဲးသ့ၣ်တဂၤ. နမ့ၢ်မၤဒ်န့ၢ် အဝဲသ့ၣ် ကမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ခိၣ်တီၤလၢ ကဖိၣ်န့ၢ်အဂီၢ်ဘၣ်ဖဲလီၤ.
- ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ်ဒီး တၢ်သံကွၢ်လၢအဟဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၢ် နံၣ်လီၤဃီဆူ နတၢ်မၤခိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကစၢ်အအိၣ်တက့ၢ်.
- တဘၣ်တဲသကိးတၢ်ဒီး ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိနီၤတဂၤတဂၤ. တၢ်တမံၤမံၤလၢ နကတိၤတၢ်န့ၢ် တၢ်ဟံးက့ၤအရူၤလၢနလီၤ မ့တမ့ၢ် နပုၤမၤသကိးတၢ်ဖိအလီၤ သ့ၣ်ဒဲဒဲအယီၤလီၤ.
 - တလိၣ်လၢ နကစံးဆၢတၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီး နတၢ်ဟဲဒ်လီၤ အိၣ်လၢထံကီၢ်ပူၤအဂီၢ်, နဟဲလဲၣ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ် နအိၣ်ဖဲအံၤ ဆဲးယၢ်လဲၣ်အဂီၢ်န့ၢ်ဘၣ်.
 - တလိၣ်လၢ နကစံးဆၢတၢ်သံကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိအဂုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်.
- ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ကျဲးစးန့ၢ်လီၤဆူ ပုၤတဂၤဂၤအတၢ်လီၢ်ပူၤန့ၢ်, နတဲဘၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢ “အဝဲန့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ ပုၤတဂၤအတၢ်လီၢ်လီၤ. ကွီၢ်ဘျီၣ်အလံၤပျဲခွဲးလၢ အိၣ်ဒီး စံၣ်ညါကွီၢ်ဆဲးလီၤမံၤ မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၢ် နန့ၢ်လီၤတသ့ဘၣ်”, ဒီး နံၣ်ဃီအဝဲသ့ၣ်ဆူ တၢ်မၤခိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤကစၢ်အအိၣ်တက့ၢ်.
- ကွီၢ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ် အမၤတၢ်မနုၤလဲၣ်အဂီၢ်ဒီး နသးမ့ၢ်ဒုန့ၢ်, ဒိပၤအဝဲသ့ၣ် တၢ်ဂီၤမူတက့ၢ်.

ဟဲဝဲအလီၢ်ခံ

- ကွဲးလီၤတၢ်ဂ့ၢ်ခဲလၢၢ်ဃုဒီး
 - ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်အကျိၤ, ဒ်အမ့ၢ် အမံၤဒီး အနီၢ်ကစၢ်နီၣ်ဂံၢ်သ့ၣ်တဖၣ်,
 - အဝဲသ့ၣ် မၤဖျါလီၤက့ၤအသးဒ်လဲၣ်အဂီၢ် -
 - အဝဲသ့ၣ် ပၤသ့ၣ်ပၤသးဒီး ကတိၤတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်.
 - အဝဲသ့ၣ်ကူသီးဒ်လဲၣ်, ဒ်အမ့ၢ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒိကူသီးဒီး စုကဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.
 - အဝဲသ့ၣ် ပၤသ့ၣ်ပၤသးလၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် အဖီခိၣ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်.
- မ့ၢ်သ့န့ၢ်, ပၤဖျါထီၣ် တၢ်န့ၢ်လီၤသမံၤသမံးသတူၢ်ကလၢအဂီၢ်အံၤဆူ ပုၤတဂၤတၢ်ကရၢကရီၤလၢနန့ၢ်အံၤ မ့တမ့ၢ် Union အအိၣ်တက့ၢ်.



တၢ်မၤကစၢ်သ့ၣ်တဖၣ် - ကဘၣ်ကတၢ်ကတီၤဆိပၣ်တၢ်လၢ ICE အတၢ်ဟဲအဂီၢ်ဒ်လဲၣ်

ICE အတၢ်ဟဲသမံသမိးသတူၢ်ကလၢအဂီၢ်

- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ကလဲၤဆူန့ၣ်တၢ်မၤလီၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဆိပၣ်တၢ်လၢ ဒ်သိးကသမံသမိးန့ၣ်တၢ်မၤကစၢ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ.
- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်ကဟဲဆူ နတၢ်မၤလီၤ ဒ်သိးကကွၢ်ဃု ပုၤတဂၤဂၤ (မ့တမ့ၢ် တဂၤဂၤ) အဂီၢ်လီၤ. ဖဲလၢ အဝဲသ့ၣ်လဲၤတူၤဆူတၢ်မၤလီၤအခါ, ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် အဝဲသ့ၣ်ကသံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်, ဖီၣ်တၢ်, ဒီး တုၤဒၣ်လဲၣ် ကွၢ်ဖီၣ်ပုၤအဂူၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒၣ်လဲၣ် လီၤ.
- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်ကကျဲးစး မၤပတုၣ်, သံကွၢ်, မ့တမ့ၢ် ဖီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤဂၤလၢ တအိၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ပျဲအခွဲး လီၤတၢ်လီၤဆဲးဘၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁-၉ တၢ်သမံသမိး

- Form I-9 အံၤလၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိအသီခဲလၢအဂီၢ်လီၤ.
- Form I-9 ပုၤသမံသမိးတၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ ဖဲလၢ ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲလၢ နတၢ်မၤလီၤ ဒ်သိးကသမံသမိးတၢ်အဂီၢ်အခါ, နလူၤပိၣ်မၤထွဲ Form I-9 ဧါအဂီၢ်လီၤ.
- Form I-9 ပၣ်ဂၢ်ပၣ်ကျဲၤဝဲဒၣ်လၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိအံၤအမ့ၢ်မတၢ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကမၤတၢ်လၢ ကီၢ်အမဲရကၤအပူၤဂ့ၢ်လီၤ.
- တၢ်မ့ၢ်တလဲၤအသးဒ်အဂူၤအဝီအသိးဘၣ်န့ၣ် -
 - ICE မ့ၢ်ဆၢတၢ်လၢ တလူၤပိၣ်မၤထွဲ Form I-9 တၢ်သိၣ်တၢ်သိသ့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ကဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မံၣ်ဝဲဒၣ် -
 - တၢ်ကလုာ်လၢ ကဘၣ်ပတုၣ်တၢ်မၤ လၢတအိၣ်ဒီး ကမၤတၢ်ခွဲးယၢ်တအိၣ်အသိးလီၤ.
 - ထံဖိကီၢ်ဖိဒီး တၢ်မၤကမၢ်ကွၢ်မ့ၢ်သဲးစး တၢ်ဃုအိၣ်လီၤစ့ဒီး တၢ်စံၣ်ညီၣ်.
- ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ICE ကဖီၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတနီၤလၢ အဝဲသ့ၣ် လံၣ်တကွၢ်ဒ် I-9 တၢ်အိၣ်သးပတီၢ်အသိးလီၤ.

တချုးလၢအဟဲဒီးဘၣ်အခါ

- ကွဲးဆိပၣ်တၢ်လၢ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢတချုးတၢ်မၤအသးဒီးဘၣ်တကွၢ်
 - တဘၣ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤတၢ်ကရၢကရိ အဂူၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်တကွၢ်. သံကွၢ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဃး အဝဲသ့ၣ် ကတၢ်ကတီၤဆိပၣ်တၢ်လၢဒ်လဲၣ်အဂူၤတကွၢ်.
 - ပၣ်လီၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ အဘၣ်လိၣ်ဖိးမံလိၣ်သးဒီးနတၢ်အိၣ်သးတကွၢ်.
 - ကတီၤဆိပၣ် - ဒ်သိးတၢ်ကတီၤဆိပၣ်တၢ်လၢ တၢ်မၤပိၣ်မ့ၢ်အူအသိးတကွၢ်. နမ့ၢ်သ့ၣ်ညါလၢ ကဘၣ်တဲဒီး ဘၣ်မၤတၢ်မနုၤလဲၣ်လဲန့ၣ်, နကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်လၢကဘၣ်ကတၢ်ကတီၤဆိပၣ်တၢ်လၢဒ်လဲၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.
 - ဆဲးကျဲးဒီး immigration response networks (ပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်တၢ်မၤစၢၤပုၤယံၤကရၢၤသ့ၣ်တဖၣ်) လၢနလီၤကဝီၤအပူၤတကွၢ်. အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤ ဟံၣ်ဃီ, ဖိးသဲးစး, ကျိၣ်စ့, ဒီး မဲဒယၢ်ဂ့ၢ်ဝီသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲလၢ ပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ဟဲလၢ နတၢ်မၤလီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

- သိၣ်လိဘၣ်နပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သိးအသုတကတီၤလိၣ်သးဒီး ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်တဂူၤအဂီၢ်တကွၢ်
 - သိၣ်လိပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢဒ်သိးအသုတပျဲ ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ဆူနတၢ်မၤလီၤပူၤတဂူၤအဂီၢ်တကွၢ်
 - ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤဂၤစံး “ယတဟ့ၣ်အခွဲးလၢ နကန့ၣ်လီၤအဂီၢ်ဘၣ်. နကဘၣ်ဃုအခွဲးလၢ ယတၢ်မၤကစၢ်အအိၣ်လီၤ.” သ့ဝဲဒၣ်လီၤ.
 - သိၣ်လိပုၤမၤတၢ်ဖိခဲလၢဒ်သိး အသုတကတီၤတၢ်ဒီး ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်တဂူၤန့ၣ်တကွၢ်. ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်သံကွၢ်တၢ် မ့တမ့ၢ် ဃုအခွဲးန့ၣ်, ပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်တကြးစံးဆၢတၢ်နီတမံၤဘၣ်, မ့တမ့ၢ် ကဘၣ်စံးဆၢကွၢ်လၢ “ပတဟ့ၣ်နအခွဲးလၢနကန့ၣ်လီၤတၢ်အဂီၢ်ဘၣ်. ဃုအခွဲးလၢ ယတၢ်မၤကစၢ်အအိၣ်” န့ၣ်လီၤ.
- သ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တကွၢ်.
 - တၢ်မၤကစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဖဲလၢ ICE ဟဲလၢ တၢ်မၤလီၤအခါလီၤ. ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ထီၣ်သိန့ၣ် တအိၣ်ဒီး တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကန့ၣ်လီၤဆူ နတၢ်မၤလီၤအပူၤဘၣ်, ပတုၣ် မ့တမ့ၢ် ဖီၣ်နပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်, မ့တမ့ၢ် ဟံးန့ၢ်အလိၣ်အလိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တသ့ဘၣ်.
 - မၤသကိးတၢ်ဒီးပုၤတဝါတခါခါ မ့တမ့ၢ် သဲးစးကရၢၤ ဒ်သိးကဟ့ၣ် “Know Your Rights-သ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်” တၢ်သိၣ်လိလၢနၤ ဒီး နပုၤမၤတၢ်ဖိအဂီၢ်တကွၢ်. ဖဲလၢအထီၣ်တၢ်မၤလိအခါ ဟ့ၣ်တၢ်မၤအဘျးအလဲ ဆူပုၤမၤတၢ်ဖိအအိၣ်တကွၢ်.
 - နၢ်ပၢ်တၢ်လီၤဆိဘၣ်ဃး ကွီၣ်ဘျီၣ်ဒီး ပၤပြဲး လံၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်တကွၢ်
 - ကွီၣ်ဘျီၣ်လံၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤအလီၤ ကဘၣ်အိၣ်ဒီး စံၣ်ညီၣ်ကွီၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤဒီး လံၣ်အဖိခိၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဒီး “U.S. District Court” မ့တမ့ၢ် State Court -ကီၢ်စံၣ်ကွီၣ်ဘျီၣ် လီၤ.
 - ကွီၣ်ဘျီၣ်လံၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤအလီၤ ကဘၣ်ဆဲးလီၤမံၤဒီး ကီၢ်စံၣ် မ့တမ့ၢ် ကီၢ်စၢၤဖိစံၣ်ညီၣ်ကွီၣ်လီၤ.
 - ကွီၣ်ဘျီၣ်လံၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤန့ၣ် ကဘၣ်လူၤပိၣ်မၤထွဲသဲးစးဂ့ၢ်ဝီဒ်သိးကန့ၣ်လီၤဆူ ပုၤတဂၤဂၤအတၢ်လီၤပူၤ ဒ်အမ့ၢ် နဟံၣ်, မ့တမ့ၢ် ကွၢ်ဃုနသိလ့ၣ်အဂူၤန့ၣ်လီၤ.
 - ကွီၣ်ဘျီၣ်လံၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, ICE အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် လိၣ်ဘၣ်နတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲး ဒ်သိးကန့ၣ်လီၤဆူ ပုၤတဂၤဂၤအတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤ ဒ်အမ့ၢ် နတၢ်မၤလီၤပူၤအဂီၢ်လီၤ.
 - အဒိ - လံၣ်ပျဲခွဲးလၢ ကဖီၣ်တၢ်အဂီၢ်, လံၣ်ပျဲခွဲးလၢ ကကွၢ်ဃုတၢ်အဂီၢ်
 - ပၤပြဲးအလိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤအလီၤ ကဘၣ်တၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢ DHS အပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ, ဒီး တဘျီၣ်မ့ၢ် စံၣ်ညီၣ်ကွီၣ်ဘၣ်.
 - အအံၤတဟ့ၣ်အခွဲးဆူ ICE မ့တမ့ၢ် CBP အအိၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢ ကဃုန့ၣ် လီၤဆူ ပုၤတဂၤဂၤအတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ လၢအမ့ၢ် တၢ်မၤလီၤ မ့တမ့ၢ် ဟံၣ်ပူၤအဂီၢ်ဘၣ်.
 - အဒိ - လံၣ်တၢ်ကလုာ်လၢ ကဖီၣ်ပုၤထံဂုၤကီၢ်ဂၤဖိ, လံၣ်တၢ်ကလုာ်လၢ ကနီၣ်ဟးထီၣ်/ဆူၤဖျိးကွၢ်တၢ်

တၢ်မၤကစၢ်သ့ၣ်တဖၣ် - ICE အတၢ်ဟဲအဂီၢ် ကဘၣ်ကတဲၣ်ကတီၤသးဒ်လဲၣ်

ဖဲလၢအဟဲအခါ

- ပၣ်သးဂၢၢ်ဂၢၢ်တက့ၢ်. မၤန့ၣ်ပၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ကအိၣ်ဂၢၢ်ဂၢၢ်, အဂီၢ်တက့ၢ်. တဘၣ်သ့ၣ်ဟးထီၣ်တဂ့ၤ. မ့ၢ်ဃုၢ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်မၤနးထီၣ်တၢ်အိၣ်သးသ့, အဒိ, ICE အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်ကစၢ်လၢ ပုၤလၢအဟ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဖျါလၢ အမၤကမၤ တၢ်န့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ICE အပုၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဂုၣ်ကျဲးစးန့ၣ်လီၤဆူ ပုၤတဂၤဂၤအတၢ်လီၤပူၤန့ၣ်, နကြးတဲလၢ “အဝဲအံၤ ပုၤတဂၤအတၢ်လီၤလီၤ. ကွီၢ်ဘျီၣ်အတၢ်န့ၣ်လီၤလၢအအိၣ်ဒီး စံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်အတၢ်ဆဲးလီၤမၤဘၣ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤတသ့ဘၣ်. နဟဲစံၣ် ကွီၢ်ဘျီၣ်အတၢ်န့ၣ်လီၤလီၤ.” န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် - ဒ်သိးပုၤကသ့ၣ်ညါအဂီၢ်, ကြးပၣ်လီၤ “အအံၤမ့ၢ်ပုၤတဂၤဂၤအတၢ်လီၤ” တၢ်ပနီၣ် လၢ ပဲတြီအမဲၣ်သ့ၣ်လီၤ မ့ၢ်တဖၣ်သီးတၢ်ဃာ်အလီၢ်, ဒီး ပၣ်လီၤသနူလၢ ပုၤတမ့ၢ်ဒီး ကမျါန့ၣ်လီၤဆူတၢ်လီၤအံၤအပူၤ လၢတအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်န့ၣ် တသ့ဘၣ် အဂ့ၢ်လီၤ.
- ဖဲလၢ ICE ဒုးန့ၣ်န့ၣ် ပၤပြဲးလံၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ လၢအအိၣ်ဒီး ပုၤမၤတၢ်ဖိအမံၤလၢ အလီၤန့ၣ်-
 - တလိၣ်လၢ နကစၢ်ဆၢက့ၢ်ဘၣ်ဃး ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤအံၤ အလီၤတၢ်မၤလၢ မ့ၢ်န့ၣ်ဖဲလဲၣ်တခါဒီး အိၣ်ဘျးလၢမ့ၢ်န့ၣ်ဖဲလဲၣ်တခါအဂ့ၢ်ဘၣ်.
 - တလိၣ်လၢ နကဘၣ်လဲၤကိး ICE အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ဆူ ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤအံၤအအိၣ် (ပုၤမၤတၢ်ဖိအံၤ အိၣ်လၢတၢ်မၤလီၤအပူၤဒၣ်လဲၣ်) ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- တဘၣ်မၤစၢၤ ICE အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် လၢကရဲၣ်လီၤပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်တၢ်ဟဲန့ၣ်အိၣ်ဆိးထီၣ်ကီၢ်ပူၤ အတၢ်အိၣ်သးပတီၢ်အသိး မ့ၢ်တဖၣ် ထံကီၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဟဲအသိးအဂီၢ်ဘၣ်.
- ကွီၢ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သိး မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်လူၤပိၣ်မၤထွဲတၢ် ဒ်လံၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤအပူၤပၣ်ဖျါအသိးစ့ၢ်ကိးန့ၣ်တက့ၢ်.
- နၤ မ့ၢ်တဖၣ် နပုၤမၤတၢ်ဖိအံၤ မ့ၢ်သးအိၣ်ဒိတၢ်ဂီၤတၢ်ဖိန့ၣ်, နကြးဒိပၣ် တၢ်ဂီၤတၢ်ဖိဘၣ်ဃး ICE အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် မၤတၢ်ဒ်လဲၣ်လၢ နတၢ်မၤလီၤအပူၤအဂ့ၢ်သ့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် အလီၢ်ကအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ နကဘၣ်ပၣ်ဖျါတၢ်အုၣ်ကီၢ်လၢ ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် အမၤကမၤ နတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ် မ့ၢ်တဖၣ် နပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ်အဂ့ၢ်လီၤ.

ဟဲဝံၤအလီၢ်ခံ

- ကွဲး မ့ၢ်တဖၣ် မၤနီၣ်မၤဃါတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢ ICE ကွဲးဝံၤအလီၢ်ခံ -
 - ICE အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါ ဟဲဝံၤလဲၣ် (ဟဲန့ၣ်ပုၤဂၤ, ဒီး အိၣ်လၢတၢ်ချၢပုၤဂၤ).
 - ဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် ကူၤသိးဝဲမနုၤသ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်. မ့ၢ်အဟဲစံၣ်ဃုၢ်ဒီး ကျဲၤ.
 - ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် မၤဃးန့ၣ် မ့ၢ်တဖၣ် နပုၤမၤတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သိးအသုတဟူးဝး မ့ၢ်တဖၣ် ဟးထီၣ်က့ၢ်လီၤတဂ့ၤအဂီၢ်လီၤ.
- ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် မၤကမၤတၢ်လၢပုၤတဂၤဂၤအဖိခိၣ်အိၣ်န့ၣ်. မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, မၤကမၤဒ်လဲၣ်.
- အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, ဒုးသ့ၣ်ညါ ပုၤမၤတၢ်ဖိအတၢ်ကရၢကရံ (employees' union) အအိၣ်တက့ၢ်.
- ICE အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဖိန့ၣ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတဂၤဂၤန့ၣ်, သံကွီၢ် ICE အပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါသ့ၣ်တဖၣ်လၢ မ့ၢ်အကလဲၤကိးဖဲလဲၣ် အဂ့ၢ်တက့ၢ်. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတခါအံၤ ကကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢ ပုၤမၤတၢ်ဖိအဟံၣ်ဖိသိး သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ပီၤရီၤအဂီၢ် ဒ်သိးကကွီၢ်ဃုၢ်က့ၢ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.
- ပၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်န့ၣ်လီၤသမံးသမံးသတူၢ်ကလၢအဂ့ၢ်တက့ၢ်.
- ပုၤတဂၤဂၤမ့ၢ်ဘၣ်ဖိန့ၣ်, ကွီၢ်ဘၣ် ICE Online Detainee Locator System locator.ice.dhs.gov တက့ၢ်.

တၢ်မၤစၢၤလီၤကျဲးသ့ၣ်တဖၣ်

- ကွီၢ်ဃုၢ် Know Your Rights - သ့ၣ်ညါနတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ် အဂ့ၢ်အကျိၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢကျိၣ်အါမံၤ သ့ၣ် - nyic.org/kyr န့ၣ်လီၤ.
- ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး ပုၤန့ၣ်လီၤအိၣ်ကီၢ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ဃာ်အဂ့ၢ်ဒီး ကဘၣ်ဒိသဒါနပုၤတဂၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်, ကွီၢ်ဘၣ်ဖဲ Immigrant Defense Project အပုၤယဲၤသန့ၣ် - immigrantdefenseproject.org န့ၣ်လီၤ.
- ဒ်သိးကသ့ၣ်ညါအါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃး သဲးစးတၢ်မၤစၢၤလီၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ ပုၤဟဲန့ၣ်အိၣ်ကီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, ကွီၢ်ဘၣ်ဖဲ National Immigration Law Center အပုၤယဲၤသန့ၣ် - nilc.org/resources/ န့ၣ်တက့ၢ်.
- နမ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ မ့ၢ်တဖၣ် မ့ၢ်သးအိၣ်သ့ၣ်ညါ တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်လီၤဘၣ်ဃး တၢ်ဟဲန့ၣ်အိၣ်ကီၢ်အဂီၢ်န့ၣ်, ဆဲးကျိး Office for New Americans လီၤတဲစီနီၣ်ဂံၢ် 1-800-566-7636 မ့ၢ်တဖၣ် ကွီၢ်အဝဲသ့ၣ် ပုၤယဲၤသန့ၣ် - dos.ny.gov/office-new-americans န့ၣ်လီၤ.

